

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De Psalterio B. Virginis. Cap. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

prætextu scientiæ, aut adeptæ sanctitatis, à lectione spiritali se eximat, quam tam sapiens ac sanctus vir, sapientibus ac sanctis, suo exemplo vtilissimam esse commonstrat?

Tu ergo quotidie saltem per horam vel semihorari, lectioni librorum mysticorum & spiritualium intende. Illa enim vt magistra sensum sacrarum scripturarum reuelat: illa vt lucerna, aut sidus fulgentissimum, intellectum illuminat; illa vt nutrix spiritu infantulos loqui docet, & ad orationem & meditationem allicit: illa vt ignis, castos diuini amoris affectus accendit, illa demum vt pædagogus, cor nostrum colligit, & à distractionibus & cogitationibus ineptis auertit. Merito proinde Bonauentura te ad lectionem hortatur, dicens, lege Sanctorum vitam & doctrinam, vt in comparatione eorum semper humilioris, & instruaris, & accendaris ad deuotionem, & propoceras ad studium, vt informeris in intellectu scripturarum, & illumineris ad fidem: Et scias discernere verum à falso, bonum à malo, vitium à virtute, & remedia vitorum ac tentationum. Hæcille.

Ad lectionem autem vtiliter assumentam, id imprimis seruandum est, ne singulis diebus liber mutetur, sed aliquo longo tempore vnus author idemque legatur. Fortuita namque lectio, vt Bonauentura ait, & quasi casu reperta, non ædificat, sed reddit instabilem animum. Quomodo autem legedum sit, prius ex verbis Hieronymi, quam ex meis addisce. Ille enim sic ait: Ita scripturas sacras lege, vt semper memineris Dei illa verba esse, qui legem suam non solum sciri, sed etiam impleri iubet. Nihil enim prodest faciendâ didicisse, & non facere. Optimè vteris lectione diuina, si illam tibi adhibeas speculi vice, vt ibi velut ad imaginem suam anima respiciat, & vel sœda quæque corrigat, & vel pulchra plius ornet. Lectionem frequenter interrompat oratio, & animâ ingiter ad hærentem Deo, grata vicissitudo sancti operis accendat. Nunc te igitur ordo instruat cœlestis historiæ: Nunc sanctum David oblectet canticum: Nunc Salomonis erudiat sapientia: Nunc ad timorem Domini increpationes incitent Prophetarum: Nunc Euangelicâ & Apostolica perfectio te Christo in omnium sanctitate coniungat. Quæ paranda sunt, memoriæ penitus insere; cæque iugi meditatione conferua. Quæ maturanda sunt, frequenter reuolue, vt diuinum hoc studium, & celestis schola & mores simul Virginis ornet, & sensum, tradantque tibi cû sapientia sanctitate. Vnde Scriptura dicit: Qui querunt Deum, inueniunt sapientiam cum iustitia. Sic autem ipsa lectio temperata, cui finem consilium, nõ lassitudo imponat. Nam, vt immoderata ieiunia, & ardor abstinentiæ, & enormes immoderateque vigilia, intemperantiæ coarguntur, idque nimietate sui pariunt, vt hæc ipsa postea, nec mediocriter quidem fieri possint: ita studium lectionis in reprehensionem intemperans cadit, quodque laudabile est in tempore suo, fit de nimietate culpabile. Generaliter quidem, sed breuiter strictimque dicendum est, in bonis quoque rebus quidquid modum excesserit, vitium est.

Hæc vniuersa Hieronymus. Quibus nihil addendum ducimus, nisi vt pro rudiioribus, eadem verbis crassioribus repetamus. Spiritualis ergo lectio quotidiana sit, ita vt sicut quotidie oramus & meditatur, ita quotidie aliquid pro excitando affectu legamus. Lectionem præcedat oratio breuis, qua gratiam ad intelligendum & fructum decerpendum postulemus. Sanctus Ephraem sic ante lectionem orandum esse dicit: Domine Iesu Christe aperire aures & oculos cordis mei, ad audiendum & intelligendum

A sermonem tuum, faciendamque voluntatem tuam, Domine: quoniam incola ego sum in terra. Non abscondas à me mandata tua, reuela oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua. In te enim spes mea Deus meus, vt tu mentem meam illumines. Lectionem interrompat oratio, qua illud, quod à Domino audimus, bonum esse vel malum, à nobis aut faciendum aut vitandum esse, quasi ipsi respondentes statuamus. Lectionem finiat oratio, qua & pro doctrina nobis oblata gratias agamus, & quod dictum est in illa, præstare desideremus. Non queratur in hæc lectione curiositas, sed vtilitas, non quod præriat auribus, sed quod affectum compungat ac moueat, legatur. Non ad solam noticiam, sed ad opus quod lectum erit, ordinetur. Tempore huius lectionis non multa legantur, plura cogitentur, plura delibentur, & quonam pacto ea fieri oporteat, apud se quisque meditetur. Si ea quæ legeris, fixa in memoria nõ hæserint, ne nimium sollicitus, sola lectio animum reficit, & nescio quomodo sine fixa recordatione spiritum promouet. Quod Dacrianus monachus apulissima similitudine docuit. Non turberis, inquit, si bona quæ legis, aut audis, vniuersa in memoria non retineas. Nam quemadmodum vas quod sæpius aqua perfunditur, purum permanet, etiam si aqua effusa statim effluat: Ita si mentem beneuolam doctrina spiritalis crebro pertransierit, quamuis ibi non persistat, ipsam tamen mentem nitidam; Deoque placentem reddit & conseruat. Vtilitas tua singularis nõ in hoc sita est, vt doctrinæ verba memoriæ commedes, sed vt doctrinæ verborumque effectus in te remaneat, id est, vt tu ex doctrina puritatem interiorè paratamque voluntatem adimplendi mandata diuina consequare.] Si hæc ratione, quam exposuimus, spiritali lectioni per aliquod tempus quotidie te dederis, mens tua tanquam saluberrimis & suauissimis cibus refecta, & fortis ad operandum bona, & ad resistendum malis, euadet, & non semel defectus orationis minis feruida, & distracta supplebit.

B multa legantur, plura cogitentur, plura delibentur, & quonam pacto ea fieri oporteat, apud se quisque meditetur. Si ea quæ legeris, fixa in memoria nõ hæserint, ne nimium sollicitus, sola lectio animum reficit, & nescio quomodo sine fixa recordatione spiritum promouet. Quod Dacrianus monachus apulissima similitudine docuit. Non turberis, inquit, si bona quæ legis, aut audis, vniuersa in memoria non retineas. Nam quemadmodum vas quod sæpius aqua perfunditur, purum permanet, etiam si aqua effusa statim effluat: Ita si mentem beneuolam doctrina spiritalis crebro pertransierit, quamuis ibi non persistat, ipsam tamen mentem nitidam; Deoque placentem reddit & conseruat. Vtilitas tua singularis nõ in hoc sita est, vt doctrinæ verba memoriæ commedes, sed vt doctrinæ verborumque effectus in te remaneat, id est, vt tu ex doctrina puritatem interiorè paratamque voluntatem adimplendi mandata diuina consequare.] Si hæc ratione, quam exposuimus, spiritali lectioni per aliquod tempus quotidie te dederis, mens tua tanquam saluberrimis & suauissimis cibus refecta, & fortis ad operandum bona, & ad resistendum malis, euadet, & non semel defectus orationis minis feruida, & distracta supplebit.

Dacrianus in speculo monachorum habetur to. 5. Bibliotheca.

De Psalterio Beate Virginis.

CAPVT III.

OTAM Ecclesiam, post cultum Dei cultui Beatissimæ Virginis Mariæ, & ipsius Dei matris esse dicatam, aut esse cultui Dei in Virgine consecratam, & additam, ille poterit ignorare, qui Ecclesiam ipsam ignorat. Hæc enim templorum non tam ornata, quam plena in memoriam Dei paræ dicatorum, solennitatibus frequentissimis eiusdem Virginis occupata, eius imaginibus cincta, & precibus ad eandem fufis intenta, de hoc cultu hyperdulæ (vt vocant) quo Beatam prosequitur Virginem, gloriatur, & se ignorari Virginis cultricem & amatricem minime patitur. Et id quidem merito, quoniam Dominam nostram (sicut re vera est) verbi Dei matrem prædicat, & suam Reginam potentissimam, suam Matrem piissimam, & suum fidelissimū præsidium, ac tutam agnoscit. Cui merito dicit eius amator Bernardus: Sileat misericordiam tuâ virgo Beata, si quis est, qui invocat eam in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse; nos quidè seruuli tui ceteris in virtutibus congaudemus tibi, sed in hac potius nobis ipsis. Laudamus virginitatè, humilitatè miramur, sed misericordia dulcius sapit, misericordiâ amplectimur charius, recordamur sæpius, crebrius inuocamus. Hæc est

Bern. h. mil. 4. su. per. Miss. est.

Bona. tr. de infor. no. uis. c. 14.

Bon. in spec. 2. c. 7.

Hier. epistola 1. ad De. metr. 19. 9.

Ephr. de patient. tom. 1.

enim, quæ totius mundi reparationem obtinuit, salutem omnium impetravit. Per te ô genitrix beata cælum repletum, infernus euacuatus est, instaurata ruina cælestis Hierusalem, expectantibus miseris vita perdata, data. Sic potentissima & piissima charitas, & affectu compatiendi, & subueniendi abundat effectus, æquè locuples in vitro que.] Sic ille. Si tanta, & tam eximia bona de manu piissimæ ac sanctissimæ matris singulis momentis suscipimus, quid magnum, si omnes fideles eam ex totis præcordiis honoremus?

Inter alias autem preces, quæ pro Virginis, ac Matris nostræ honore funduntur, illa præcatio solemniss est, & nescio, an ab aliquo etiam perditissimo fidelium omissa, quæ Virginis Rosarium, aut fertum, aut psalterium nuncupatur. Rosarium quidem, quoniam ex pluribus angelicis salutationibus, tanquæ ex sua eolentibus rolis componitur: fertum, quia Virgini ex ardentissimo animarum erga eam amore velut diadema regium offertur; psalterium tandem, quia sicut psalterium Davidis centum & quinquaginta psalmis constat, ita & ista præcatio ex eodem salutationum Angelicarum numero, in quindecim denarios, per quindecim orationes Dominicas distinctos concinnatur. Quoniam autem commune est apud omnes hanc præcationem memoriter recitare, vltus inter fideles inoleuit, globulos siue orbiculos præcatorios filo inserto gestaadi, qui memoriæ fragilitati deseruiant. Quorum inuentor dignus sanè laude dicitur, quidam Petrus Eremita homo Gallus: sic enim scribit Polydorus Virgilius ciuis Ambianensis, qui circiter annum millesimum nonagesimum virtute floruit; & cum Urbano Secundo Pontifice Maximo egit, vt nostri suscepto bello Asiatico Hierosolymas recuperarent. A tempore autem Dominici, sanctissimi ordinis Prædicatorum parentis, vltus Rosariorum (sic enim orbiculi illi filo inclusi vocantur) in tantum inualuit, vt nemo pene sit fidelium, aut sapiens, aut idiota, aut magnus, vel paruus, aut vir, aut mulier, qui Rosarium secum non gestet, & congruo tempore hanc præcationem non recitet.

Quod si vniuersorum fidelium mos est, beatam Virginem hac pietatis & dulcedinis referta præcatione innocare, quanto inuolabilius, feruentius, & deuotius Religiosi eam fundent, qui Mariam omnium religionum matrem sanctissimam esse fatentur, & eius venerationi additi sunt? Sat ergo scio, ô serue Dei, te quotidie hac præcatione vti, tæque innumeros pene modos, à sanctis viris adinuentos, recitandi psalterium hoc, non ignorare. Sed vt ego desiderio meo non desim, sanctam Virginem honorandi, à qua sine villo dubio vires ad scribendum accipio: & vt integritati huius opusculi satisfaciam, in quo de quotidianis operibus religiosi dissero, communiorum modum recitandi psalterium, quo semper vtor, nonnulla ei adiciendo, conferibam.

Psalterium istud in tres quinquagenas salutationum Angelicarum, quarum qualibet per quinque denarios, quinque orationibus Dominicis distinctos, distributa est, diuiditur. Et quia quotidie vna tantum quinquagena ab occupatis recitatur, duobus psalteriis per hebdomadam à feria secunda vsque ad sabbatum (nam de die Dominica postea dicam) tota hæc præcatio ritè conficitur. Hæc autem (vt manifestum est) quindecim denariis constat, qui in honore quindecim mysteriorum vitæ, & passionis, & resurrectionis Iesu Christi Saluatoris nostri dicendi, & eorum mysteriorum meditationi adiungendi sunt. Horum quinque ad gaudia Virginis ineffabilia, quinque ad dolores eius acerbissimos, & quinque ad

gloriam ipsius incomprehensibilem pertinent. Ad ita mytheria in fine cuiusque denarij meditando, illos exhortamur, qui prolixius ad meditandum tempus destinatum non habent. Sed tibi, qui longa in contemplatione diuinorum mytheriorum in sumis horarum spatia, hoc onus non imponimus, sed tantum ad faciendam in fine singulorum denariorum mytherij correspondens memoriam, & ad aliquem sanctum affectum concipiendum, aliquidque postulandum mouemus. Et iuxta hæc sic potens psalterium Virginis recitare.

Ab illo versu Psalmi quinquagesimi, quo Ecclesia Horas canonicas incipit, tuum psalterium inchoabis, dicēsque: Domine, labia mea aperies, & os meum annuntiabit laudem tuam.] Labia namque nostra ad proferendas Virginis laudes solus Deus aperit, & ex ore nostro laudem suam: quem, Virginem laudando, laudamus: ipse est qui perficit. Deinde huic versiculo alium pro Ecclesiæ etiam more ex Psalmo sexagesimo nono, Deus, in adiutorium meum intende: Domine, ad adiuuandum me festina:] sumptum adiunges. Item per alium versum ab Angelis decantatum: Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, & cætera, Sanctam Trinitatem glorificabis. Ac tandem per Hymnum: Memento salutis auctor: cum illis versiculis, Dignare me, laudare te; Virgo sacra: Da mihi virtutem contra hostes tuos. Et per vocem, Kyrie eleison, ter repetitam, hoc præambulum psalterij concludes.

Facto hoc præludio, orationem Dominicam semel recitabis. Ab ea enim, quæ ore Domini pronuntiata est, & omnibus orationibus maior & præstantior est, debes Rosarium ordiri. Post illam verò decem salutationes Angelicas dices, quibus finitis, versum illum, Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, iterum repetes, & eodem ordine reliquos denarios, aut vnus quinquagenæ, si solam illam recites, aut totius psalterij, perficies. Vt autem scias quomodo mytheria vitæ Domini commemoranda sunt, prius ea percurramus. Quinque prima mytheria sunt lætitiæ, quæ quinque denariis primæ quinquagenæ, coaptantur. Sunt autem, Annunciatio incarnationis, atque ipsa incarnatio Filij Dei: Visitatio Elizabethæ, & sanctificatio Ioannis Baptistæ: Natiuitas Saluatoris, Adoratio Magorum, & Inuentio pueri Iesu duodennis in templo. Quinque media mytheria sunt tristitiæ, quæ accommodantur quinque denariis secundæ quinquagenæ: sunt verò hæc: Christi oratio, & sudor sanguinis in hortu: eius flagellatio, coronæ spinæ susceptio, crucis baiulatio, & patibulo crucis affixio. Quinque postrema mytheria sunt gloriæ, quæ denariis quinque tertiæ quinquagenæ respondent. Sunt autem hæc: Christi Saluatoris Resurrectio, eiusdem in cælos Ascensio, Spiritus sancti ad Discipulos missio, Virginis nostræ in æternas sedes assumptio, ac tandem ipsi Reginæ omnium Angelorum & hominum facta incorruptibilis ac reginæ coronæ donatio. Cum ergo orationes Dominicas recitaueris, Christum Iesum, seruatopredicto ordine, mytheria ista parantem oculis mentis aspicias. Vt in prima quinquagena eum carne velatum, Ioannis sanctificationem operantem, recens natum à Regibus adoratum, & in Templo disputantem meditaberis. In secunda, ipsum Dominum orantem, flagellis liuidum, & ad columnam ligatum, spinis coronatum, cruce oneratum, & eidem affixum contemplaberis. In tertia resurgentem, in cælum ascendentem, Spiritum suum mittentem, matrem in æternis sedibus excipientem, eandemque coronantem intueberis. Domino itaque

Polyd.
Virg. lib.
5. de in-
uen. re-
rum. c.
10.

Psal. 50.
17.

Psal. 119.

sic con

lic considerato, verba Dominice orationis sic dicet, vt affectus voci respondeant, & quod vox petit, cor quoque & desiderium exponat. Similiter eam salutationes Angelicas protuleris, Virginem eisdem mysteriis assistentem, aut eadem considerantem, aut ipsis cooperantem aspicias: verbaque illa non sine mentis affectu pronuntiabis, immo primis illis verbis, (Aue Maria,) illam reuerenter & deuote salutabis: sequentibus, (Gratia plena, Dominus tecum,) ipsam ex toto corde laudabis: his vero, quae statim ponuntur, (Et benedictus fructus ventris tui Iesus,) te in tui Saluatoris amorem accendes: postremis tandem, (Sancta Maria, mater Dei ora pro nobis peccatoribus, nunc & in hora mortis nostrae, Amen:) suarum potentissimarum orationum suffragia & facilem ex hac vita discessum petes.

Nunc ad finem cuiusque denarii redeamus, in quo aliqua breuis precatio mente saltem, aut etiam ore formanda est, quae affectum aliquem gaudij, vel doloris, vel exultationis, iuxta qualitatem mysterij, contineat, quae aliquid consonum mysterio petat, & quae beatam Virginem aliquo nomine ad laudem eius pertinente, compellet. In primo igitur denario vocabis eam felicissimam: nam verè felix admodum fuit, quae in matrem Dei electa fuit: vtque remissionem peccatorum impetres, quae filius Dei efficiaris, petes. In secundo, vocabis eam benignissimam: nam verè bonorum feracissima fuit, quae Ioannem peccato originali sordentem, vt Verbi instrumentum emundauit, & domum illam Zachariae innumeris bonis repleuit, & ab ea spiritum mortificationis, quo disponaris ad Dei visitationes suscipiendas, postulabis. In tertio, vocabis eam purissimam: nam verè purior fuit Sole, quae Filium Dei sine vilo integritatis suae detrimento, & sine vilo carnis, aut mentis inquinamento peperit, & tranquillitatem animae tuae, contemptumque fastus saeculi, à Christo nato demonstratum exposces. In quarto, vocabis eam Altissimam: nam verè caelo fuit excellior, quae, vt Dei thronus, Christum Regem à gentibus adoratum brachiis sustinuit, & gratiam ad adorandum Dominum externis & internis in spiritu & veritate efflagitabis. In quinto, vocabis eam sollicitissimam: nam verè sollicitior fuit Martha, quae puerum absentem tantis lacrymis, ac feruore quaesivit, donec illum inuenit: & donum feruoris, tibi immitti rogas.

Si haec non tibi sufficiunt, ecce ipsas preculas, quibus, dum commodiores non suppetunt, vti poteris.

Post primum denarium sic dicet:

Gaudeo & congratulor tibi, o Virgo Maria, Domina, & mater mea felicissima: quia à Patre in sponsam electa, à Filio in matrem assumpta, quia à Spiritu Sancto in totius Deitatis habitaculum preparata, & ab Angelo salutata & laudata es. Oro te, Domina mea, & mater Filij Dei, per mysterium ineffabilis incarnationis eius, quo ex te carnem nostram induit, & te suam matrem effecit, vt impetres mihi remissionem peccatorum meorum, & per gratiam ipsius filij efficiar. Amen.

Post secundum denarium sic precaberis.

Gaudeo & congratulor tibi, o Virgo Maria, Domina mea, & mater mea benignissima: quia spiritu charitatis acta ad domum cognatam properasti, precursori sanctitatem attulisti, & domum illam caelestibus donis replesti. Oro te, Domina mea, & mater Filij Dei, per opus illud eximiae charitatis, quo cognatam tuam visitasti, & Ioannem ad tantum bonum prouocasti, vt impetres mihi à Filio tuo, mortificationis donum, quo conuenienter paratus, eius afflatus & inspirationes excipiam. Amen.

Post tertium denarium sic orabis:

Gaudeo & congratulor tibi, o Virgo Maria, Domina, & mater mea purissima: quia Verbum Patris carne tua tecti peperisti, pannis inuoluisti, in praesepio reclinaisti, & post partum inuolata permansisti. Oro te, Domina mea, & mater Filij Dei, per sanctissimum mysterium natiuitatis suae, vt impetres mihi ab eodem Filio tuo quietam mentem, & fastum saeculi aspernantem, vt me paruulum factum suum sectatorem agnoscat. Amen.

Post quartum denarium sic petes:

Gaudeo & congratulor tibi, o Virgo Maria, Domina mea, & mater mea altissima: quia sedes Saluatoris effecta, eum sustentasti, vt à tribus Regibus adoraretur, & munera, aurum, thus, & myrrham, in signum suae dignitatis, & Deitatis, & mortalitatis acciperet. Oro te, Domina mea, & mater Filij Dei, per mysterium manifestationis eius, qua mando & gentibus sui notitiam praebuit, vt impetres mihi ab eodem filio tuo spiritum recte adorandi eum interius & exterius, quo ei me totum in holocaustum offeram. Amen.

Post quintum denarium sic postulabis.

Gaudeo & congratulor tibi, o Virgo Maria, Domina mea, & mater mea sollicitissima, quia filium tuum duodennem in Templo remanentem sollicitè quaesisti, sollicitè inuenisti, & de mysterio disputationis eius cum doctoribus, exultasti. Oro te Domina mea & mater Filij Dei, per gaudium inuentionis eius, vt impetres mihi ab eodem filio tuo, donum feruoris & sollicitudinis, quo cum quotidie amplius & amplius quaeram. Amen.

In secunda quinquagena eodem modo procedes, nisi quod sicut mysteria distincta sunt, ita etiam scitulos Virginis, & virtutes postulandas mutabis. In primo igitur huius secunda quinquagene denario, vocabis eam fidelissimam, quia verè fidelissima fuit erga Deum, quae filium ab eo dono susceptum, Patri repenti ad passionem obtulit, & aqua mirer tali acerrimo filio orbata permansit, petesque ab ea spiritum resignationis, quo in omnibus tui prospertum aduersis, diuinae voluntati subiicaris.

In secundo denario vocabis eam misericordissimam, verè enim misericors fuit erga homines, quae vt homines à miseria peccati & mortis liberatos videret, eorum merita ab ipsis flagella, dorsum dilecti filij sui dilacerare sustinuit, petesque ab ea spiritum paupertatis, quo omnia saeculi huius bona contemnas.

In tertio denario vocabis eam prudentissimam: nam verè prudentissima fuit, quae in tantis afflictionibus filij tibi absque dubio notis silere didicit, & usque ad congruum tempus domi abscondita se continuit, postulabisque ab ea spiritum castitatis, quo mente & corpore mundus existas.

In quarto denario vocabis eam feruentissimam: nam verè feruentissima fuit, quae praestituto à Deo tempore quietem deseruit, & filium ad crucem properantem comitatura quaesivit, petesque ab ea spiritum obedientiae, quo in omnibus non tuam sed Dei voluntatem adimpleas.

In quinto denario vocabis eam perseuerantissimam: verè enim perseuerantia plena fuit, quae filium neque in passione, neque in ipsa morte reliquit, petesque, vt impetret tibi spiritum humilitatis, quo te omni humanae creaturae submittas, iam ipsas preculas excipe.

Post primum huius secunda quinquagene denarium,

orabis sic:

Laudo, & condoleo tibi, o Virgo Maria Domina, mea, & mater mea fidelissima, ob eximium dolorem à te conceptum ex angustiis in horto, & su-

dore sanguineo vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea, & mater filij Dei, ob promptissimam eius voluntatem, qua se ad mortem pro nobis obtulit, vt impetres mihi spiritum resignationis, & verissimam cum diuina voluntate concordiam, vt in omnibus creatori meo subiiciar. Amen.

Post secundum denarium, sic:

Laudo, & condoleo tibi ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea misericordissima ob maximum dolorem à te conceptum, in nuditate, & flagellis, & liuoribus, & plagis vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea & mater filij Dei, ob nuditatem eius, qua nudus, & ligatus ad columnam sterit, vt impetres mihi spiritum paupertatis, quo omnes mundi diuitias, vniuersaque commoda pro nihilo ducam. Amen.

Post tertium denarium, sic:

Laudo, & condoleo tibi ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea prudentissima, ob maximum dolorem à te conceptum ex ferro illo spinarum acerbissimo, & alapis, & sputis, & aliis irrisionibus vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea & mater filij Dei, per opprobria, & ignominias ab ipso susceptas, vt impetres mihi spiritum castitatis, quo mundus corde & corpore, ab ignominia corporis mei liberer. Amen.

Post quartum denarium, sic:

Laudo, & condoleo tibi ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea feruentissima, ob maximum dolorem à te conceptum in baiulatione crucis, & lassitudine, & doloribus vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea & mater filij Dei, ob pondus crucis eius, & irrisam innocentiam eius, vt impetres mihi spiritum obedientie, quo crucem amabilem status mei libenter post ipsum portem. Amen.

Post quintum denarium, sic:

Laudo, & condoleo tibi, ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea perseverantissima, ob maximum dolorem à te conceptum in crucifixione, & lassitudine, & in septem verbis vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea, & mater filij Dei, ob tam eximium ab ipso datum in cruce humilitatis exemplum, vt impetres mihi spiritum humilitatis, quo ex corde me deiiciens, eius discipulus fiam. Amen.

Similiter in tertia quinquagena procedendum est, nisi quod mysteria vitæ Domini, & tituli Virginis mutandi sunt.

In primo denario vocabis eam lætissimam: verè enim lætissima fuit, quæ in resurrectione filij supra omne quod dici aut cogitari potest, læta fuit, petesque, vt impetrando in mente tua fidem adaugeat, quo firmius & efficacius mysteria reuelata cognoscas.

In secundo denario vocabis eam piissimam; verè namque pietate excellit, quæ abscedente per ascensionem filio, in matrem Ecclesiæ & omnium fidelium protectricem data est: postulabisque ab ea virtutem spei, qua beatitudinem, & omnia media ad eam consequendam, expectes.

In tertio denario vocabis eam ditissimam: nam verè diuitiis abundauit, quæ in immensum supra omnes Apostolos & discipulos gratiam, & Spiritus sancti dona suscepit, petesque ab ea virtutem charitatis, & septem Spiritus sancti dona, quibus pauper mundo, diues cælo, & cælestibus fias.

In quarto denario vocabis eam sublimissimam: nam verè supra omnem cogitationem nostram sublimis est, quæ super omnes Seraphicos spiritus, & super omnem creaturam exaltata est, postulabisque ab ea virtutem orationis, qua intellectu & affectu cor-

ruptibilia transcendens, te cælestibus ingeras.

In quinto denario vocabis eam potentissimam: verè namque potentissima est, quæ diademate Reginæ cæli & terræ cumulata, quicquid cupit, aut vult, à Deo statim obtinet, petesque ab ea sanctam & felicem mortem, qua à mortalitatis vinculis absolutus, diuino aspectu perfruaris. Ex his facile poteris tuas preculas efformare, quas laboris leuandi gratia hoc loco subiicio.

Post primum denarium huius tertia quinquagena, orabis sic:

Laudibus effero, & adgaudeo tibi ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea latissima, ob gloriosum gaudium à te susceptum in resurrectione, & impassibilitate, & claritate, & omni gloria vnigeniti filij tui. Oro te ô Domina mea, & mater filij Dei, ob immensam claritatem eiusdem Christi Domini & Saluatoris mei, vt impetres mihi spiritum fidei, & perfectionem eius, vt intimius & efficacius cælestia cognoscam. Amen.

Post secundum denarium, sic:

Laudibus effero, & adgaudeo tibi ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea piissima, ob ineffabilem exultationem à te susceptam in admirabili ascensione, & solenni pompa ac ineffabili maiestate vnigeniti filij tui. Oro te Domina mea, & mater filij Dei, ob gloriam eius, qua in cælum ascendit dona hominibus daturus, vt impetres mihi spiritum spei & augmentum eius, quo felicitatem, & media ad eam consequendam sperare, & ad laborandum pro ea, incitari valeam. Amen.

Post tertium denarium, sic:

Laudibus effero & adgaudeo tibi, ô Virgo Maria Domina mea & mater mea ditissima, ob incredibilem lætitiã à te susceptam in aduentu Spiritus sancti, quando in te & Apostolos effusus est. Oro te Domina mea & mater filij Dei, ob immensam charitatem eius, vt impetres mihi virtutem charitatis, & septem dona Spiritus sancti, quibus & ipsum super omnia diligam, & proximos sicut me ipsum diligam, & ab ipsius Dei mei ductu moueri me sinam. Amen.

Post quartum denarium, sic:

Laudibus effero & adgaudeo tibi, ô Virgo Maria Domina mea, & mater mea sublimissima, ob maximum gaudium à te susceptum in assumptione tua, quum corpore & anima supra omnes cælestes spiritus euectã, & ad dexteram filij collocata es. Oro te Domina mea & mater filij Dei, ob celsitudinem habitationis tuæ, vt impetres mihi à filio tuo spiritum orationis, quo mente, terrena deseram, & ad cælestia conscendam. Amen.

Post quintum denarium, sic:

Laudibus effero & adgaudeo tibi, ô Virgo Maria Domina mea & mater mea potentissima, ob incomprehensibilem lætitiã cordis tui, quando Regina cæli coronata es, & aduocata totius Ecclesiæ facta. Oro te Domina mea & mater filij Dei, ob dignitatem tuam qua miserias nostras scis, & eis subuenire vis & potes, vt impetres mihi bonam & sanctam mortem, qua ab hoc sæculo nequam discedens, conspectu Domini cum sanctis omnibus perfruar. Amen.

Hoc modo vel alio simili, quem vnctio Spiritus sancti, vel alij libelli spirituales docuerint, poteris psalterium Virginis quotidie recitare, cuius quanta sit vtilitas, quàmque copiosus fructus, ex insigni reuelatione cuidam patri ordinis Carthusiensis facta, perspicue cognoscas; Quam Ioannes Lanspergius vir deuotus & planè Deo deditus, his verbis enarrat: Cùm Prior quidam Carthusiæ Treuerensis, multis

Lansp. 27.
lib. miso.
oper. in
prefat.

annis

annis hoc exercitium quotidie coluisset, suffragante illi gloriosa Virgine, sapius per diem, præsertim ad horas septem canonicas, in cælum te vera rapiebatur, ubi inter cætera clarissime vidit & audiuit cælestes ciues, Iesum & Mariam super huiuscemodi articulis ineffabili lætitia & deuotione benedicentes, & dulcissimis nominibus, Iesu & Maria, reuerentiam modo supra dicto exhibentes, necnon pro omnibus in eiusmodi exercitio sese ipsis cæli ciuibus conformantibus in terris, Deum obsecrantes. Ad hæc, pro singulis id genus fertis rosariis singulas coronas mirabili fulgore coruscantes, & immarcescibiles illis in cælestibus reponi. Plenam insuper peccatorum remissionem, singularem quoque gratiam, & benedictionem in præsentem, gloriamque in futura vita pro qualibet corona rosacea, vel Rosario illis à Domino Iesu per preces beatissimæ matris eius diuina auctoritate promitti & conferri. Denique maiorem Dei gratiam, & salutis thesaurum in eodem latere exercitio, quam quispiam mortalium possit comprehendere, primæ Veritatis testimonio illustratus cognouit, nobisque hæc post obitum suum in scriptis reliquit. Hæc ille. Ex quibus constat, precepcionem istam Christo Domino, ac Virgini matri esse gratissimam, quam proinde debemus, viros spirituales imitantes, deuotè ac piè frequentare.

De Corona Beate Virginis.

CAPVT IV.

SALTERIUM Virginis matris, à feria secunda vsque ad sabbatum, singulis hebdomadis bis recitatur, & qualibet ex prædictis diebus (vt explicatum est) tertia eius pars dicitur. Hinc autem constat Dominicam diem parte psalterij huius esse vacuam, quam eiusdem Virginis corona replebit. Est autem corona, precatio in honorem eiusdem Virginis matris, ex tot salutationibus Angelicis compacta, quot fuerunt anni vitæ eius. At vita Deiparæ, secundum opinionem quam nunc verisimilem putamus, sexaginta tribus annis conclusa fuit: vnde & hæc precatio totidem salutationes Angelicas continet, septem orationibus Dominicis per denarios distinctas, excepta sectione vltima, quæ tribus tantum salutationibus continetur. Meritò verò precatio ista corona vocatur, quoniam regium diadema Virginis ex ineffabilibus meritis vitæ eius fabricatum est, quoniam obsequium hoc nostrum ab eius benignitate, coronæ vice admissum est; quoniam cuiusque hanc coronam recitanti, si per ipsum non steterit, sertum immortalitatis præparatum est.

Hanc verò coronam non iam ex mysteriis vitæ Saluatoris, (quod fieri posset) nec ex virtutibus Virginis, (quod vtilissimum esset) sed ex immensa, ac multiplici dignitate eius per coronam signata, concinnare libet. Ac si iuxta septem denarios huius precepcionis, sex integros, & vnum inceprum, septem coronas ad illos applicandas beatæ Virginis inueniremus, aliquod fortassis illi vel exiguum obsequium offerremus. Sanctæ Deiparæ caput vna corona cinctum esse ex duodecim stellis compacta nullus ambiget, qui Ioannem in Apocalypsi dicentem legerit: Signum magnum apparuit in cælo, Mulier amicta Sole, & Luna sub pedibus eius, & in capite eius corona stellarum duodecim. Quem locum non solum de Ecclesia, sed & de Maria totius Ecclesiæ matre accipiendum esse docent Augustinus, Bernar-

Apoc. 12.
1.
Aug. 4. de
symbolis
ad catho
chif. c. 1.

A dus, & Epiphanius, & plerique alij, quos non oportet recensere. Ipsa enim est signum magnum, quod oriens mundo vt aurora purissima, aduentum magni Saluatoris, ac Solis iustitiæ mundo præmonstrauit. Ipsa in cælo apparuit, quoniam super omne terrenum se extulit, & vitam supra cælestem, & Angelicis spiritibus admirabilem, sectata est. Circumdatur Sole est, quoniam, vt Verbum conciperet: eam Deus vnde quaque protexit, Pater obumbravit, Filius clarificauit, Spiritus sanctus secunda effecit. Lunam calcatur, quia extricam vitam faciens, & mutabilitates nostras non sentiens, omnes successus mundi huius proterit atque conculcat. Corona autem duodecim stellis, quasi duodecim gemmis ornata, eius regni dignitatem significat, quam mirabile facit duodecim illæ prærogatiuæ, quas Bern. pulchrè descripsit: Quis, inquit, stellas nominet, quibus Mariæ regium diadema compactum sit? Supra hominem est coronæ huius rationem exponere, iudicare compositionem. Nos tamen pro modulo nostræ exiguitatis abstinentes à periculoso scrutinio secretorum, nõ incongruè forsitan duodecim stellas istas, duodecim prærogatiuas gratiarum intelligere videamur, quibus Maria singulariter adornatur. Siquidem iauenire est in Maria prærogatiuas cæli, prærogatiuas carnis, prærogatiuas cordis: & si fuerit ternarius iste per quaternarium multiplicatus, habemus fortè stellas duodecim, quibus Regiæ nostræ diadema præfulget vniuersis. Mihi sanè singularis rutilat fulgor: Primò quidem, in Mariæ generatione: Secundo, in Angelica visitatione: Tertio, in Spiritus superuentione: Quarto, in Filij Dei inenarrabili conceptione. Sic & in his quoque siderum planè irradiat decus: quod virginitatis primiceria, quod sine corruptione fecunda, quod sine grauiamine grauida, quod sine dolore puerpera. Nihilominus etiam speciali quodam splendore in Maria coruscant mansuetudo pudoris, deuotio humilitatis, magnanimitas credulitatis, martyrium cordis.

Hoc loco vnam tantum Virginis coronam habemus, & si prærogatiuas numeramus, non septem, sed duodecim legimus: nos autem aut septem coronas, aut septem prærogatiuas inuenire gestimus. Forsitan ad eas inuelligandas aditum ipse liber Apocalypsis aperiet, si consideremus, quod Rex & Regina sumili confueverunt corona exornari, & eadem dignitate fulgere. De Christo verò Rege scriptum est: Et in capite eius diademata multa. Quod si aduersarius eius habuit diademata septem: nam alio loco Ioannes dicit: Et visum est aliud signum in cælo, & ecce Draco magnus rufus, habens capita septem, & cornua decem, & in capitibus eius diademata septem. Vide an congruè illa diademata multa Christi, septem dicenda sint. Omisissis autem septem coronis draconis, quæ ad nos non pertinent, Christi regium caput septem diadematis, seu coronis cingitur: quia septem opulentissimis regnis imperitat. Primum est regnum Angelorum clarissimum, cui semper suam faciem ostendit. Secundum, regnum Apostolorum, & Patriarcharum, & Prophetarum potentissimum, quo mundum sibi subiicit. Tertium, regnum Martyrum fortissimum, quo potestatibus aduersariis resistit. Quartum, regnum Pontificum diligentissimum, quo Ecclesiam suam regit. Quintum, regnum Doctorum sapientissimum, quo ignorantie tenebras pellit. Sextum, regnum Confessorum, Monachorum, & Anachoretarum obseruantissimum, quo campos virtutum ad ferendos vitæ æternæ fructus exercet. Septimum, regnum Virginum, Viduarum, & aliarum sanctarum mundissimum,

Bern. ser. in eundem locum Epiph. ser. de laudibus Mariae.

Bern. supra.

Apoc. 19
12.
Apoc. 12.
3.